

КРИТЕРИЈУМИ ВРЕДНОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се сумативним и формативним оцењивањем.

Формативно оцењивање јесте редовно праћење и процена напредовања ученика у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру обавезних предмета и изборних програма. Формативно оцењивање садржи повратну информацију о постигнућу ученика и његовом ангажовању у оквиру предмета, као и препоруке за даље напредовање.

Сумативно оцењивање јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта. Оцене из обавезних предмета добијене сумативним оцењивањем су бројчане, а за изборне програме (верска настава, грађанско васпитање) су описне (истиче се, добар, задовољава).

Бројчана оцена из обавезних предмета, у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума:

- остварености исхода
- самосталности
- ангажовања ученика.

Оцену одличан (5) добија ученик који у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену врло добар (4) добија ученик који у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мерикритички расуђује;

Оцену добар (3) добија ученик који у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик чија су знања на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове; закључке изводи

искључиво уз подршку наставника; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену недовољан (1) добија ученик чија знања нису ни на нивоу препознавања, али и не показује способност репродукције нити примене истог; не изводи закључке који се заснивају на подацима; не расуђује критички; потпуно одсуство активности;

Закључна оцена из обавезног предмета и изборног програма утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености *исхода*, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености *прилагођених циљева и исхода*, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик се оцењује на основу **усмене провере** постигнућа, **писмене провере** постигнућа и **практичног рада**.

Усмена провера постигнућа ученика се обавља путем непосредног одговарања на часу, уз поштовање критеријума оцењивања. Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Писмене провере постигнућа ученика у трајању дужем од 15 минута се унапред планирају и најављују ученицима у складу са [Правилником о оцењивању ученика у основној школи](#). Оцена се уписује у дневник рада у року од осам радних дана од дана провере.

Писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја. Оцена се не уписује у дневник, евидентира се у педагошкој документацији наставника или кроз активност ученика у дневнику, ради праћења постигнућа ученика. Резултати писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика, а у најбољем интересу ученика.

Постигнуће ученика из **практичног рада** оцењује се на основу примене учениковог знања, самосталности и показаних вештина.

Ученик се оцењује и на **основу активности и његових резултата рада**, а нарочито: излагања и представљања, учешћа у дискусији, писања домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима, у складу са програмом наставе и учења.

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у дневнику рада и својој педагошкој документацији.

МАТЕМАТИКА

Наставни предмет обухвата следеће области:

- Природни бројеви и операције са њима
- Геометрија
- Мерење и мере
- Разломци

Елементи оцењивања из предмета Математика:

- Усвојеност наставних садржаја
- Примена знања
- Активност ученика (однос према раду, интересовање, мотивација, активно учешће, сарадња)

У току школске године **ученик може добити оцену на основу:**

- писмених провера знања - контролни задаци, писмени задаци, математички диктати;
 - усменог излагања (способност математичке комуникације, правилно коришћење математичких термина, идејна анализа задатка, образложење поступка у решавању задатка);
 - примене својстава природних бројева у решавању задатака
 - репродуковања таблице множења и дељења до 100;
 - цртања геометријских фигура (прецизност, уредност);
 - графичког приказивање разломака, њиховог читања и записивања
 - израчунавања обима, површине и запремине фигура и претварања јединица мере
-
- активности на часу;
 - домаћих радова;

- самопроцене.

Писмене провере знања евидентирају се бројчано и улазе у евиденцију (дневник и педагошку свеску). Петнаестоминутне вежбе могу се дати ученицима без најаве. Оцене добијене петнаестоминутном провером знања евидентирају се у педагошкој свесци наставника или кроз активност ученика у дневнику.

Критеријум бројчаног оцењивања у процентима*

0% - 29% оцена 1

30%-50% оцена 2

51%-69% оцена 3

70%-85% оцена 4

86%-100% оцена 5

СРПСКИ ЈЕЗИК

Наставни предмет обухвата следеће области:

- Књижевност (читање и тумачење текста, књижевни појмови)
- Језик (граматика, правопис)
- Језичка култура (основни облици језичког и писменог изражавања, усмена и писмена вежбања)

Елементи оцењивања из предмета Српски језик:

- Усвојеност наставних садржаја
- Примена знања
- Активност ученика (однос према раду, интересовање, мотивација, активно учешће, сарадња)

У току школске године **ученик може добити оцену на основу:**

- писмених провера знања - контролни задаци, писмени задаци, правописне вежбе, диктати;
- усмених излагања и дискусије;
- правилног обликовања и повезивања слова (ћирилично и латиничко писмо);
- читања ћириличног и латиничког текста;
- рада на текстовима из школске и домаће лектире;
- познавања основних књижевних појмова;
- писменог изражавања (краћи састави, препричавање, одговори на питања);
- примене језичких правила у писаној и говорној комуникацији;
- рецитовања; драматизације и сценског наступа;
- активности на часу;
- домаћих радова;
- самопроцене.

Писмене провере знања евидентирају се бројчано и улазе у евиденцију (дневник и педагошку свеску). Петнаестоминутне вежбе могу се дати ученицима без најаве. Оцене добијене петнаестоминутном провером знања евидентирају се у педагошкој свесци наставника или кроз активност ученика у дневнику.

Критеријум бројчаног оцењивања у процентима*

0% - 29% оцена 1

30%-50% оцена 2

51%-69% оцена 3

70%-85% оцена 4

86%-100% оцена 5

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Наставни предмет обухвата следеће области:

1. Природне и друштвене одлике Србије
2. Човек - природно и друштвено биће
3. Матерујали

4.Прошлост Србије

Елементи оцењивања из предмета Природа и друштво:

- Усвојеност наставних садржаја
- Примена знања
- Активност ученика (однос према раду, интересовање, мотивација, активно учешће, сарадња)

У току школске године **ученик може добити оцену на основу:**

- писмених провера знања - контролни задаци;
- усменог испитивања;
- извођења једноставнијих огледа и експеримената;
- практичног рада;
- истраживачког рада;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- самопроцене.

Критеријум бројчаног оцењивања у процентима*

0% - 29% оцена 1

30%-50% оцена 2

51%-69% оцена 3

70%-85% оцена 4

86%-100% оцена 5

Писмене провере знања евидентирају се бројчано и улазе у евиденцију (дневник и педагошку свеску). Петнаестоминутне вежбе могу се дати ученицима без најаве. Оцене

добијене петнаестоминутном провером знања евидентирају се у педагошкој свесци наставника или кроз активност ученика у дневнику.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Наставни предмет обухвата следеће области:

1. Композиција
2. Споразумевање
3. Наслеђе
4. Сцена

Елементи за процењивање напредовања и оцењивање постигнућа су:

- однос према раду (редовно доношење прибора и материјала за рад у складу са најављеном темом, одговорно користи материјал, прибор и алатке, одржава прибор и радни простор);
- однос према себи (поставља питања, труди се, учи на грешкама, самосталан је у индивидуалном раду, истрајан је);
- однос према другима (поштује договорена правила понашања, спреман је да помогне и да сарађује, уважава туђе радове, начин размишљања, доживљавања, опажања);
- разумевање (разуме задатак, разуме појмове, разуме процес, разуме визуелне информације);
- оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове, оригиналан је у односу на своје претходне радове);
- вербално изражавање и самопроцена (учтиво комуницира, кратко и јасно образлаже свој

рад, замисао, утисак, опажање, емоције);

– употреба техника (примењује одговарајући процес, контролише однос воде и боје, бира подлогу у односу на технику);

Приликом оцењивања узимају се у обзир индивидуалне способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања, у обзир се узима његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности, као и ангажовање ученика у наставном процесу.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Наставни предмет обухвата следеће области:

- Извођење музике
- Слушање музике
- Музичко стваралаштво
- Музичка писменост

Елементи за процењивање напредовања и оцењивање постигнућа су:

- препознавање музичких садржаја;
- певање песама по слуху;
- певање песама солмизацијом, усвајање основа музичке писмености
- извођење дечијих, народних и уметничких игара;
- извођење ритма;
- свирање на дечијим музичким инструментима
- музичко стваралаштво (препознавање дела уметничке и народне музике)
- степен ангажовања и уложен труд;
- лично напредовање;
- однос према раду, интересовање, мотивација, сарадња;
- самопроцена.

Приликом оцењивања узимају се у обзир индивидуалне способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом

оцењивања, у обзир се узима његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности, као и ангажовање ученика у наставном процесу.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Наставни предмет обухвата следеће области:

- 1.Атлетика
- 2.Вежбе на тлу и справама
3. Ритмичка гимнастика и народни плесови
- 4.Основи спортских игара
- 5.Здравствено васпитање(теоријски део)

Елементи за процењивање напредовања и оцењивање постигнућа су:

- ниво ангажованости и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању (вежбање у адекватној спортској опреми, активно учешће у свим активностима на часу);
- практичан приказ једног комплекса усвојених вежби обликовања без реквизита;
- постигнућа у моторичким вештинама и њихова примена у игри и свакодневном животу;
- усвојеност здравствено-хигијенских навика (правилно држање тела, одржавање личне хигијене);
- усвојеност и примена знања из области здравља;
- поштовање правила понашања и мера безбедности; поштовање правила игре;
- однос према другима (сарадња, фер навијање);
- индивидуални напредак ученика;
- самопроцена.

Приликом оцењивања узимају се у обзир индивидуалне способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања, у обзир се узима његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности, као и ангажовање ученика у наставном процесу.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Наставни предмет обухвата следеће области:

1. Дигитално друштво
2. Безбедно коришћење дигиталних уређаја
3. Алгоритамски начин размишљања

Елементи оцењивања из предмета Дигитални свет:

- Усвојеност наставних садржаја
- Примена знања
- Активност ученика (однос према раду, интересовање, мотивација, активно учешће, сарадња)

У току школске године **ученик може добити оцену на основу:**

- решавања интерактивних задатака (квизови, едукативне игрице, слагалице);
- дијалога и посматрања;
- практичног рада (креирање дигиталне слике у програму Paint, креирање покретне слике, креирање једноставног графичког дигиталног материјала, програмирање у визуелном програмском језику Scratch);
- решавања проблемских задатака (осмишљавање алгоритма, исправљање грешке у програму);

- активности на часу;
- самопроцене.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Изборни програм обухвата следеће области:

- Људска права
- Демократско друштво
- Процеси у савременом свету
- Грађански активизам

Елементи за процењивање напредовања и оцењивање постигнућа су:

начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује; квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења.